

**ÖPPNINGSANFÖRANDE AV SAMETINGETS ORDFÖRANDE
STEFAN MIKAELSSON VID SAMETINGETS PLENUM I
VAHTJER- JIELLEVÁRRE DEN 23 FEBRUARI 2016.**

Buorre buoris, Sámediggeájrrasa, oabbat ja vieljat, guosse ja gieres gulldaliddje! Buorisboahthem Jiellevárre ja Sámedigge állestjáhkanibme !

Muv nammal Stefan Mikaelsson ja lev Sámedigge ávddáulmusj. Udni i tjapa biebev.

Varmt välkomna till Jiellevárre & Sametingets plenum. Gällivare har under det senaste året varit ovanligt mycket i fokus när det gäller det som närmast kan kallas för "Den samiska rättskampen".

TV-programmet "Kalla Fakta" redogjorde på ett vederhäftigt sätt för hur enskilda samiska intressen & den samiska kulturen ensidigt och enkelriktat bedöms & behandlas av den lokala ordningsmakten. Detta program nådde långt ut i breda lager hos det svenska folket.

Några av de samiska huvudpersonerna som var med i detta tv-program är inbjudna till eftermiddagens & kvällens festligheter i samband med dagens plenumsförhandlingar.

Dessutom har det sk Girjas-målet avgjorts av tingsrätten här i Gällivare, och offentligjordes endast några dagar före den samiska nationaldagen. Detta förhållande kunde helt enkelt inte vara en slump. Det är dessutom lätt att kunna glädjas, ja nästan yvas, över att den samiska rätten har kunnat förstärkas genom denna tingsrättsdom och detta oaktat att domen inte ännu vunnit laga kraft.

Jag väljer att citera från Sametingets webbsida ur artikeln som berör domen:

” Enligt 1734 års lag har samerna haft rätt enligt urminnes hävd och något alldeles speciellt måste hända för att rätten enligt urminnes hävd ska upphöra. Någon sådan omständighet finns inte, och därför bifalls samebyns talan. Mot den bakgrunden kan inte staten upplåta samebyns jakt- och fiskrättigheter och låta länsstyrelsen verkställa detta, trots att det står i rennäringslagen. Att så har skett strider mot regeringsformens 2 kap §15 och 11 kap § 14, menar Gällivare tingsrätt. Statens upplåtelse rätt ska alltså inte gälla.”

Domen är i dagarna överklagad av den svenska stat.

Det är också emellertid lätt att förstå glädjen och lättnaden hos enskilda samebymedlemmar när det stod klart att tingsrätten dömde staten som skyldig att betala rättegångskostnaderna.

Det borde utöver detta vara möjligt att kunna bruka domen och dess olika argument i det politiska arbetet för självbestämmande för det samiska folket genom arbetet i Sametingets plenum.

Det samiska självbestämmandets grundläggande princip är dock att själv kunna förvalta och administrera den budget som det folkvalda organet ska kunna nyttja och bruka. "Den som är satt i skuld är icke fri" skaldade en gång en svensk potentat. Detta förhållande gäller även här i Sametinget och det ska bli intressant att ta del av debatten och beslutsfattandet i budgetfrågan.

Men nu, 99 år efter det första landsmötets genomförande, så går det att känna tillförsikt i det att det som visionären, pionjären och aktivisten Elsa Laula och förkämpan Daniel Mårtensson en gång agerade för, ska kunna bli genomfört under vår levnads dagar.

Sámieatnan sámiiide – sameland åt samerna.

Med dessa ord förklaras plenumsmötet i Vahtjer för öppnat.